

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 24 PŽ-1113/2022-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
|
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Marine Veljak, predsjednice vijeća, Kamelije Parać, sutkinje izvjestiteljice i doc. dr. sc. Jelene Čuveljak, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja SEBASTIJANA RUNKA, Potpićan, Marišće 46a, OIB 31243883576, kojeg zastupa punomoćnik Zlatko Gregurić, odvjetnik u Zajedničkom odvjetničkom uredu Zlatko Gregurić, Tatjana Figač-Gregurić, Hrvoje Mladinić u Bjelovaru, protiv tuženika SEBASTIJAN d.o.o. u stečaju, Grubišno Polje, Ivana Nepomuka Jemeršića b.b., OIB 62337692509, kojeg zastupa punomoćnica Patricia Đurić, odvjetnica u Zagrebu, radi utvrđenja osporene tražbine, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Bjelovaru poslovni broj P-100/2021-7 od 20. siječnja 2022., u sjednici vijeća održanoj 10. kolovoza 2022.

p r e s u d i o j e

Preinačuje se djelomično presuda Trgovačkog suda u Bjelovaru poslovni broj P-100/2021-7 od 20. siječnja 2022. i sudi:

1. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja da se utvrdi osnovanom njegova tražbina u iznosu od 297.769,12 kn (dvjestodevedesetsedamtisućasedamstošezdesetdevet kuna i dvanaest lipa) kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

2. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi trošak postupka u iznosu od 75.962,50 kn (sedamdesetpettisućadevetstošezdesetdvije kune i pedeset lipa) u roku od 15 dana.

3. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženika da mu je tužitelj dužan naknaditi trošak postupka u iznosu od 21.018,75 kn (dvadesetjednatisućaaosamnaest kuna i sedamdesetpet lipa).

r i j e š i o j e

Ukida se djelomično presuda Trgovačkog suda u Bjelovaru poslovni broj P-100/2021-7 od 20. siječnja 2022. i odbacuje kao nedopušten tužbeni zahtjev

tužitelja da se utvrdi osnovanom njegova tražbina u iznosu od 378.799,55 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom prihvaćen je kao osnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Utvrđuje se osnovanom novčana tražbina tužitelja Sebastijana Runko, OIB: 31243883576, Potpićan, Marišće 46 a, u iznosu od 676.568,67 kuna prema stečajnom dužniku SEBASTIJAN d.o.o. u stečaju, OIB: 62337692509, Grubišno Polje, Ivana Nepomuka Jemeršića bb, kao tražbina drugog višeg isplatnog reda.

II. Tuženi SEBASTIJAN d.o.o. u stečaju, Grubišno Polje, Ivana Nepomuka Jemeršića bb, OIB: 62337692509, dužan je tužitelju Sebastijanu Runko, Potpićan, Marišće 46 a, OIB: 31243883576, naknaditi trošak parničnog postupka u iznosu od 85.337,50 kuna sa zakonskim zateznim kamatama po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, tekućom od 20. siječnja 2022. pa do isplate, u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

III. Odbija se tužitelj sa zahtjevom za naknadu parničnog troška u iznosu od 3.643,75 kuna.“

2. Protiv presude žalbu je podnio tuženik. Iz sadržaja žalbe proizlazi da presudu pobija u dijelu u kojem nije uspio u sporu zbog svih žalbenih razloga te predlaže da ovaj sud presudu preinači i odbije tužbeni zahtjev u cijelosti uz naknadu troškova postupka, podredno ukine i predmet vrati sudu na ponovno suđenje.

3. Tužitelj nije dao odgovor na žalbu.

4. Žalba je osnovana.

5. Pobijana presuda ispitana je na temelju odredbe članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

6. Predmetna parnica predstavlja parnicu u smislu članka 266. stavaka 1. i 4. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15 i 104/17; dalje: SZ), i to parnicu radi dokazivanja osnovanosti tražbine prijavljene u stečajnom postupku.

7. Iz prijave tražbine tužitelja, u stečajnom postupku nad tuženikom, proizlazi da je tužitelj prijavio svoju tražbinu u ukupnom iznosu od 676.568,67 kn koji iznos predstavlja kunsku protuvrijednost njegovog potraživanja u iznosu od 50.000,00 EUR glavnica i iznos od 39.374,00 EUR kamate, dospjele do dana otvaranja stečajnog postupka, po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan otvaranja stečajnog postupka. Kao pravnu osnovu tražbine naveo je Ugovor o zajmu i jamstvo. Ujedno je

prijavio i razlučno pravo na motornom vozilu temeljem Sporazuma o osiguranju novčane tražbine osnivanjem založnog prava na pokretnini od 15. veljače 2011.

8. Srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan 5. lipnja 2020, kao dana otvaranja stečajnog postupka, za 1 EUR iznosio je 7,575991 kn.

9. Prvostupanjski je sud, nakon provedenog dokaznog postupka, donio odbijajuću presudu poslovni broj P-122/2020 od 21. svibnja 2021. Presuda je ukinuta rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-3699/2021 od 9. rujna 2021. uz obrazloženje da je tužitelj, u parničnom postupku radi utvrđenja osporene tražbine, priložio ovršnu ispravu iz koje proizlazi tužiteljeva tražbina u iznosu od 50.000,00 EUR (oko 378.799,55 kn) 2010. godine te da je na parnicu u tom dijelu trebalo uputiti osporavatelja. U ponovljenom postupku prvostupanjski je sud presudom prihvatio u cijelosti tužbeni zahtjev tužitelja.

10. Prema ovršnoj ispravi - Sporazumu o osiguranju novčane tražbine osnivanjem založnog prava na pokretnini od 15. veljače 2011. - proizlazi da su ugovorne strane (Sebastijan Runko i Sebastijan d.o.o.) u članku 1. utvrdile da je Sebastijan Runko, tijekom 2010. godine u više navrata posudio dužniku novčani iznos od ukupno iznos od 50.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan davanja pozajmice, a primitak kojeg novčanog iznosa založni dužnik u cijelosti potvrđuje svojim potpisom ugovora. U članku 2. utvrđeno je da će dužnik primljeni novčani iznos od 50.000,00 EUR vratiti Sebastijanu Runku najkasnije do 31. prosinca 2020.

11. Navedeni sporazum je solemniziran od strane javnog bilježnika Branka Terkovića iz Labina 15. veljače 2011. pod poslovnim brojem OV-636/11 od 15. veljače 2011. i 16. veljače 2011. pod poslovnim brojem OV-656/11. Osiguranje gore navedene tražbine osigurano je založnim pravom na motornom vozilu, teretnom automobilu marke MAN reg. oznake DA 840-AS te predstavlja ovršnu ispravu u odnosu na iznos od 50.000,00 EUR.

12. Budući da je stečajni upravitelj osporio prijavljenu tražbinu u cijelosti, uz obrazloženje da ne postoji dokumentacija kojom se dokazuje njezina osnovanost, tu osnovanost je trebalo utvrđivati u parnici. Kako se tražbina tužitelja u iznosu od 50.000 EUR (378.799,55 kn) zasniva na ovršnoj ispravi to je u tom dijelu u parnicu trebalo uputiti osporavatelja tražbine, a ne vjerovnika sukladno članku 266. stavku 4. SZ-a. Tužitelj nema ni pravni interes voditi parnicu radi utvrđenja tražbine za koju ima ovršnu ispravu.

13. Ovdje se ukazuje na pravno shvaćanje prihvaćeno na 9. Sjednici sudaca i sudskih savjetnika svih sudskih odjela Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 6. srpnja 2006. koje glasi:

„Na podnošenje tužbe radi utvrđenja tražbine koja se temelji na konačnom rješenju donesenom u upravnom postupku stečajni sudac treba uputiti stečajnog upravitelja ili vjerovnika koji je takvu tražbinu osporio.

Rješenje stečajnog suca koje bi sadržavalo drugačiju uputu (o upućivanju vjerovnika osporene tražbine u parnicu) je nezakonito i vjerovnik tražbine koja počiva na konačnom upravnom rješenju treba ga žalbom pobijati.

Ukoliko vjerovnik tražbine koja počiva na konačnom upravnom rješenju postupi po nezakonitoj uputi stečajnog suca i pokrene parnicu radi utvrđivanja tražbine – parnični sud će takvu tužbu odbaciti kao nedopuštenu (članak 333. stavak 2. Zakona o parničnom postupku) zbog presuđene stvari.“

14. U iznesenom pravnom shvaćanju sadržan je i odgovor na pitanje kako će sud postupiti s tužbom na utvrđenje postojanja osporene tražbine u stečaju u kojem je stečajnom vjerovniku osporena tražbina koja je utvrđena ovršnom ispravom – ovdje Sporazumom o osiguranju novčane tražbine osnivanjem založnog prava na pokretnini od 15. veljače 2011. solemniziranom od strane javnog bilježnika Branka Terkovića iz Labina 15. veljače 2011. pod poslovnim brojem OV-636/11 od 15. veljače 2011. i 16. veljače 2011. pod poslovnim brojem OV-656/11, a pravomoćnim rješenjem stečajnog suda na parnicu je nezakonito i pogrešno upućen stečajni vjerovnik, a ne stečajni upravitelj kao osporavatelj tražbine.

15. Tužitelj je trebao žalbom pobijati rješenje kojim je nezakonito upućen na parnicu on, a ne stečajni upravitelj, jer je stečajni sudac mogao uputiti na parnicu samo osporavatelja.

16. Tužbu na utvrđenje postojanja tražbine – stečajnog vjerovnika čija tražbina je utvrđena Sporazumom o osiguranju novčane tražbine osnivanjem založnog prava na pokretnini od 15. veljače 2011., a koju je osporio stečajni upravitelj, ali je pravomoćnim rješenjem stečajnog suca, umjesto stečajnog upravitelja – osporavatelja, na parnicu upućen stečajni vjerovnik (prijavitelj osporene tražbine) – sud je trebao odbaciti po članku 333. stavku 2. ZPP-a, zbog presuđene stvari.

17. Kako je prvostupanjski sud propustio to učiniti počinio je bitnu povredu odredaba postupka iz članka 354. stavka 2. točke 9. ZPP-a na koju povredu ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

18. Slijedom navedenog, budući da za tražbinu u iznosu od 50.000,00 EUR (378.799,55 kn) postoji ovršna isprava, a sve u smislu članka 23. stavka 5. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20; dalje: OZ), vjerovnika se ne može upućivati na parnicu, budući da se radi o pravomoćno presuđenoj stvari (arg. iz članka 333. stavka 2. ZPP-a) pa je takvu tužbu trebalo odbaciti. Na parnicu je u konkretnom slučaju trebalo uputiti osporavatelja, dakle, stečajnog upravitelja da dokaže osnovanost svog osporavanja, a protiv rješenja kojim je upućen na parnicu tužitelj se nije žalio.

19. Slijedom iznesenog, valjalo je na temelju članka 369. stavka 2. ZPP-a ukinuti prvostupanjsku presudu i tužbu odbaciti za iznos od 378.799,55 kn (50.000,00 EUR).

20. Nadalje, za tražbinu koja se odnosi na kamate na iznos glavnice od 50.000,00 EUR, do dana otvaranja stečajnog postupka, koju je tužitelj obračunao u iznosu od 39.374,00 EUR (297.769,12 kn), ne postoji ovršna isprava.

21. Slijedom navedenog na tužitelju je bio teret dokazivanja da je tuženik bio u zakašnjenju s povratom pozajmice pa da mu je dužan platiti i zatezne kamate od dospijeća do otvaranja stečajnog postupka. Bez utvrđenja dospijeća tražbine ne može se ocijeniti je li tužiteljevo potraživanje zastarjelo.

22. Kako tužitelj nije dostavio obračun kamata to nije dokazao osnovanost zahtjeva koji se odnosi na obračunate kamate u iznosu od 297.769,12 kn.

23. Kako tužitelj nije dokazao osnovanost svoje tražbine u odnosu na kamate, prvostupanjski je sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je taj dio tražbine utvrdio osnovanom.

24. Valjalo je stoga temeljem čl. 373. st. 3. ZPP-a preinačiti prvostupanjsku presudu u dijelu koji se odnosi na kamate u iznosu od 297.769,12 kn i odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan.

25. Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 154. stavka 1., članka 155. stavka 1. i članka 166. stavka 2. ZPP-a, pa kako je tuženik uspio u cijelosti u sporu, to mu je dosuđen parnični trošak u iznosu 75.962,50 kn prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15) i Zakonu o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/18) koji trošak se sastoji od troškova sastava odgovora na tužbu od 25. studenog 2020. u iznosu od 6.760,00 kn, sastava podnesaka od 9. veljače 2021., od 24. ožujka 2021. i 9. travnja 2021. u iznosu od 6.760,00 kn za svaki, zastupanja punomoćnika na ročištima kod suda 25. siječnja 2021., 26. travnja 2021. i 10. prosinca u iznosu od 6.760,00 kn za svako, sastav žalbe u iznosu od 8.450,00 kn, PDV od 25% u iznosu od 13.942,50 kn, sudska pristojba na odgovor na tužbu u iznosu od 1.250,00 kn i na žalbu u iznosu od 5.000,00 kn, ukupno iznos od 75.962,50 kn.

26. Budući da je tuženik postavio određeni zahtjev za naknadom troška u iznosu od 96.981,25 kn, za iznos preko dosuđenog valjalo ga je odbiti iz razloga što zahtjev u tom dijelu nije postavljen u skladu s pojedinim tarifnim brojevima OT, niti tarifnim brojevima Uredbe o tarifi sudskih pristojbi.

Zagreb, 10. kolovoza 2022.

Predsjednica vijeća
Marina Veljak

Broj zapisa: **eb310-032f1**

Kontrolni broj: **0dd00-f9dd2-5d9c8**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=MARINA VELJAK, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.